

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

The 15th National Conference 2014
on Political Science and Public Administration

การประชุมวิชาการ
รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ

ครั้งที่
15

บทความฉบับเต็ม

โลกาภิวัตน์ ภูมิภาคอภิวัดน์ ท้องถิ่นอภิวัดน์: นัยต่อสังคมไทย
Globalization, Regionalization and Localization: Implications for Thai So

จัดโดย

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ได้รับทุนอุดหนุนการทำกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยจาก

การประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 15

โลกาภิวัตน์ ภูมิภาคอภิวัดน์ ท้องถิ่นอภิวัดน์: นัยต่อสังคมไทย
Globalization, Regionalization and Localization: Implications for Thai

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

การประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 15
“โลกาภิวัตน์ ภูมิภาคอภิวัดน์ ท้องถิ่นอภิวัดน์: นัยต่อสังคมไทย”
(Globalization, Regionalization, and Localization:)

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

1. ศาสตราจารย์ ดร. อนุสรณ์ ลีम्मณี
2. รองศาสตราจารย์ ดร. วีระ สมบูรณ์
3. รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยันต์ ไชยพร
4. รองศาสตราจารย์ ดร. ธันวัฒน์ รัตนศักดิ์
5. รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ สามัคคีธรรม
6. รองศาสตราจารย์ ดร. ปิยากร หวังมหาพร
7. รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวิสุ
8. รองศาสตราจารย์ ดร. อัครกรณ์ วงศ์ปรีดี
9. รองศาสตราจารย์ ดร. โคทม อารียา
10. รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยยันต์ ประดิษฐ์ศิลป์
11. รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิทท์ กังสนันท์
12. รองศาสตราจารย์มานิต สุทนต์กุล
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิศาล มุกดาภิรมย์
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงณา พิชาติปัจจา
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ โพธิสว่าง
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตรี ดร. ณัฐกริช เปาอินทร์
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภมิตร ปิติพัฒน์
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระ กุลสวัสดิ์
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โอฬาร ถิ่นบางเตียว
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประไพร์ อภิชาติสกุล
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกษม เพ็ญพินันท์
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รงค์ บุญสวยขวัญ
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศาสตรินทร์ ต้นสุน
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุระชัย ชูผลกา

28. ร้อยตำรวจเอก ดร. วิเชียร ต้นศิริคงคล
29. ดร. นิติ มณีกาญจน์
30. ดร. เก่งกิจ กิติเรียงลาภ
31. ดร. ปิยะ นาควัชระ
32. ดร. วีระยุทธ พรพจน์ธนมาศ
33. ดร. ภัสนันท์ พ่วงเดือน
34. ดร. อนุรัตน์ อนันทนารช
35. ดร. อมรทิพย์ อมราภิบาล
36. ดร. ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์
37. พันตำรวจโท ดร. ไหวพจน์ กุลาชัย
38. ดร. มาโนชญ์ อารีย์
39. ดร. จักรี ไชยพิณีจ
40. ดร. ชัยณรงค์ เกร็อนวน
41. ดร. สกฤติ อีสริยานนท์
42. ดร. ชัยณรงค์ ศรีมันตะ
43. ดร. บุญรอด บุญเกิด
44. ดร. สกฤต อ้นมา
45. ดร. บุญเลิศ ของเพชร
46. ดร. สรชัย ศรีนิสานต์สกุล
47. ดร. สติธร ธนานิธิโชติ
48. ดร. โชติสา ขาวสนิท
49. ดร. ภัทรพงษ์ รัตนเสวี
50. ดร. ภัทราวดี มากมี
51. อาจารย์พงศธร แก้วมณี
52. อาจารย์ธวัชวัฒน์ กฤตยานวัช
53. อาจารย์จิรายุทธ์ สีม่วง
54. อาจารย์นพวรรณ พึ่งพา
55. นายปกรณ์ สัตยวณิช

**แนวทางแห่งความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการ
เบญจรงค์บ้านดอนไก่อี ตำบลดอนไก่อีอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร**
**The way to success of a social network of Don Kai Dee Bebjarong Village
Amphoe KrathumBaen, SamutSakhon Province.**

พิทักษ์ ศิริวงศ์¹, ลักษณ์กา วารีสมนรณ²

รองศาสตราจารย์ดร.สาขาวิชาการตลาดคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยศิลปากร

²สาขาการจัดการธุรกิจทั่วไปคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) แนวทางแห่งความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไก่อีตำบลดอนไก่อี อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร 2) ปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไก่อี ตำบลดอนไก่อี อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยวิธีปรากฏการณ์วิทยาเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึกวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบการจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า 1) แนวทางแห่งความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไก่อีนั้นเกิดจากความร่วมมือที่ผู้ประกอบการมีกับหน่วยงานภาครัฐ สมาชิกในหมู่บ้านดอนไก่อี เพื่อให้สามารถพัฒนาสังคมเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น 2) ปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไก่อีนั้น เกิดจากกลุ่มคนที่เข้ามาเรียนรู้วิธีการทำเครื่องเบญจรงค์ โดยผู้ประกอบการจะต้องพูดโน้มน้าวใจ ให้กับผู้ที่เข้ามาเรียนรู้วิธีการทำเครื่องเบญจรงค์ มีกำลังใจ มีความพยายาม มีความตั้งใจและมีความอดทนที่จะเรียนรู้วิธีการทำเครื่องเบญจรงค์ให้ประสบความสำเร็จ

คำสำคัญ: ผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไก่อี, เครือข่ายทางสังคม, แนวทางแห่งความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายทางสังคม

Abstract

The objective of this research were 1) Research to find out the way to success of a social network of Don Kai Dee Bebjarong Village. 2) To find out problems and obstacles to create a social network and how to fix a problems of the social network. This qualitative research study by Phenomenology, collect data with in-depth interview and data analysis from documentary.

The result reveals that 1) The way to success of a social network of Don Kai Dee Bebjarong Village is the cooperate of government, entrepreneur, villager of Don Kai Dee and customers. 2) The problems to create a social network of Don Kai Dee Bebjarong Village is the people who want to learn how to make Benjarong.

Keywords: entrepreneur of Don Kai Dee Bebjarong Village, factors to create a social network, the way to success of a social network

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปัจจุบันวัฒนธรรมทั่วทุกมุม โลกถูกผสมกลมกลืนจนเป็นสากล แต่อัตลักษณ์และความงดงามของวิถีชีวิตไทยนั้นยังคงอยู่ โดยสะท้อนออกมาหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นงานศิลปะชั้นสูงหรืองานฝีมือพื้นบ้าน หนึ่งในชิ้นงานที่สะท้อนอัตลักษณ์ไทยได้ดีที่สุดอย่างหนึ่งก็คือ เครื่องเบญจรงค์ลวดลายที่ปรากฏอยู่บนเครื่องเบญจรงค์นี้ได้กลายมาเป็นจุดดึงดูดที่น่าประทับใจ ได้รับการยกย่องทั้งการเขียนลวดลายโบราณและลายสมัยใหม่ได้อย่างประณีตเพราะเสนอเรื่องราววิถีชีวิตความเป็นไทยฝากไว้บนเครื่องเบญจรงค์เป็นอัตลักษณ์ที่ไม่ซ้ำใครได้อย่างประณีตและเต็มไปด้วยอัตลักษณ์ศิลปะ ผ่านฝีมืองานช่าง โดยถ่ายทอดกันมานับสิบล้านปีจากช่างฝีมือที่ถ่ายทอดวิชาความรู้สู่รุ่นลูกรุ่นหลาน เป็นหมู่บ้านหัตถกรรมที่เกิดจากความร่วมมือกันภายในชุมชนอย่างแข็งขันอีกทั้งยังเป็นส่วนหนึ่งในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นสร้างชุมชนเข้มแข็ง (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร, 2556)

หมู่บ้านเบญจรงค์ บ้านดอนไก่อีตตำบลดอนไก่อีตอำเภอกระทุ่มแบนจังหวัดสมุทรสาคร ได้มีผลิตภัณฑ์เครื่องเบญจรงค์ที่เป็นแหล่งผลิตขนาดใหญ่เป็นอีกแห่งหนึ่งซึ่งมีชื่อเสียงและได้ชื่อว่าเป็นหมู่บ้านแห่งการผลิตเครื่องเบญจรงค์ที่มีความประณีตสวยงามมีคุณภาพและสร้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยอีกทั้งยังเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนที่ได้มีการประยุกต์กำหนดลวดลายและแบบ

รวมทั้งประโยชน์ใช้สอยได้รับรางวัลชนะเลิศหมู่บ้านพัฒนาดีเด่นของมูลนิธิหม่อมงามจิตต์บุรฉัตร ปี พ.ศ. 2544 เป็นที่นิยมของทั้งชาวไทยและต่างชาติ (ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม, 2555) และรางวัลสินค้าโอท็อป(OTOP) ระดับ 5 ดาวในปีพ.ศ. 2546 ด้วยผลผลิตที่มีความหลากหลายเช่นลายพุ่มข้าวบิณฑ์ลายไม้เลื้อยลายจักรีลายประเพณีไทยลายประเพณีสงกรานต์ลายตลาดน้ำดำเนินลายดอกพิกุลลายก้านแย่งเป็นต้นและยังมีสีสันแบบต่างๆเช่นแบบด้านแบบมันแบบด้านนูนซึ่งเจ้าของกิจการในหมู่บ้านเบญจรงค์ควบคุมคุณภาพให้อยู่ในเกณฑ์ดีใช้ฝีมือประณีตหมู่บ้านเบญจรงค์จึงเป็นชุมชนที่อนุรักษ์และสืบสานงานศิลปหัตถกรรมเครื่องเบญจรงค์ไทยให้ยั่งยืนมีตลาดรองรับทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ (สุธาวัลย์, 2553)

เครือข่ายสังคม หมายถึงกลุ่มของความสัมพันธ์ที่บุคคลกลุ่มหนึ่งมีต่อกันและกัน และลักษณะของความสัมพันธ์ทางสังคมที่เกิดขึ้น สามารถนำไปใช้อธิบายพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลเหล่านั้นได้ (ชาติชาย,2555) โดยเครือข่ายทางสังคมของหมู่บ้านเบญจรงค์ บ้านดอนไก่อีต่าบลดอนไก่อีต่าอำเภอกระทุ้มแบนจังหวัดสมุทรสาคร เกิดจากผู้ประกอบการผลิตเครื่องเบญจรงค์เดิมเป็นหมู่บ้านเล็กๆ มีคนงานถูกออกจางานเนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมเสถียรภาพซึ่งผลิตขามตราไก่อีต่าประสบปัญหาเศรษฐกิจ คนงานจึงใช้ความรู้ที่ได้รับจากช่างชาวจีนสมัยเป็นลูกจ้างในโรงงานดังกล่าว มาทำเครื่องลายครามและเครื่องเบญจรงค์ออกจำหน่าย ต่อมาสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอกระทุ้มแบนในสมัยนั้น ได้เสนอแนวความคิดในการรวมกลุ่มหมู่บ้านเบญจรงค์ขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาในการผลิตเครื่องเบญจรงค์ที่มีอยู่อย่างจำกัด ต่างคนต่างผลิตและจำหน่ายกันเองทำให้สินค้าไม่ได้ราคาและหากมีสินค้าจำนวนมาก ผู้ผลิตแต่ละราย ไม่สามารถผลิตได้ทันก็ต้องยกเลิกไป ผู้ผลิตเบญจรงค์ในหมู่บ้านจึงเห็นด้วยที่จะรวมการบริหารจัดการในรูปแบบของกลุ่มหมู่บ้านขึ้นเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวทำให้สามารถรับได้ทั้งงานเล็กงานใหญ่ จึงส่งเสริมให้เกิดการกระจายทั้งงานและทั้งรายได้โดยทั่วถึงกันของคนในหมู่บ้าน (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร,2558)

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาถึงปัจจัยความสำเร็จของการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไก่อีต่า ตำบลดอนไก่อีต่า อำเภอกระทุ้มแบน จังหวัดสมุทรสาครเพื่อศึกษาถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของหมู่บ้านดอนไก่อีต่า ตำบลดอนไก่อีต่า อำเภอกระทุ้มแบน จังหวัดสมุทรสาครและเป็นแนวทางในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของหมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไก่อีต่าต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาแนวทางแห่งความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไก่อีต่า ตำบลดอนไก่อีต่า อำเภอกระทุ้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการ เบญจรงค์บ้านดอนไก่อี ตำบลดอนไก่อี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านประชากร ศึกษาบุคคลและกลุ่มบุคคลที่เข้ามาติดต่อกับ ผู้ประกอบการผลิตเครื่อง เบญจรงค์ในหมู่บ้านดอนไก่อี ยกตัวอย่างเช่น หน่วยงานภาครัฐ บุคคลและกลุ่มบุคคลที่เข้ามาเรียนรู้ วิธีการทำเครื่องเบญจรงค์ บุคคลและกลุ่มบุคคลที่เข้ามาซื้อเครื่องเบญจรงค์ในหมู่บ้านดอนไก่อี ตำบลดอนไก่อี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
2. ด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไก่อี โดยใช้แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการ เครือข่ายทางสังคม หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์และ ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน
3. ด้านพื้นที่ หมู่บ้านเบญจรงค์บ้านดอนไก่อี ตำบลดอนไก่อี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัด สมุทรสาคร
4. ด้านเวลา การศึกษาเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไก่อีนี้ใช้ เวลาโดยประมาณ 3 เดือน ตั้งแต่เดือน มกราคม พ.ศ. 2558 ถึง เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2558

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงแนวทางแห่งความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของ ผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไก่อีตำบลดอนไก่อี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อ ทำให้สามารถพัฒนาสังคมเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของ ผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไก่อี ตำบลดอนไก่อี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “แนวทางแห่งความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของ ผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไก่อี ตำบลดอนไก่อี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร” ใน ครั้งนี้ใช้วิธีศึกษาตามแนวทางการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ครอบคลุม และ เหมาะสมกับการวิเคราะห์ โดยมีการศึกษารายละเอียดและการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. วิธีการศึกษา
2. กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการศึกษา

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความครบถ้วน ชัดเจน ในการวิเคราะห์ จึงได้วางแนวทางการศึกษา และการรวบรวมข้อมูลดังนี้

1.1 ข้อมูลทุติยภูมิ

จากการศึกษาเอกสาร ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี วรรณกรรม เอกสารสิ่งตีพิมพ์ วิทยานิพนธ์ ข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวกับผู้ประกอบการ ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์และเครือข่ายทางสังคมสำหรับการศึกษา แนวทางแห่งความสำเร็จในการสร้าง เครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์ บ้านดอนไก่อี ตำบลดอนไก่อี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

1.2 ข้อมูลปฐมภูมิ

จากแบบสอบถามที่ออกแบบขึ้นเอง โดยเป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับการกลุ่มสังคมเครือข่าย เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของกลุ่ม และลักษณะของกลุ่มจากบทสัมภาษณ์ของ ผู้ประกอบการเบญจรงค์ ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรคและแนวทาง/วิธีการในการ แก้ไขปัญหาในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์ บ้านดอนไก่อี ตำบลดอน ไก่อี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

2. ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 27 คน 5 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มผู้ประกอบการเครื่องเบญจรงค์บ้านดอนไก่อี 4 คน
2. กลุ่มคนที่เข้ามาซื้อเครื่องเบญจรงค์ 8 คน
3. กลุ่มคนที่เข้ามาเรียนรู้วิธีการทำเครื่องเบญจรงค์ 5 คน
4. กลุ่มของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ 2 คน
5. เพื่อน/เครือข่าย 7 คน

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1) การเก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์

แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากกลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญทั้ง 7 กลุ่ม

3.2) การเก็บข้อมูลแบบทิวทัศน์ ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษาจากเอกสาร และสังเกตการทำงานของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไถ่ดี ตลอดจนข้อมูลบนเว็บไซต์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไถ่ดีตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกะทู้มบง จังหวัดสมุทรสาคร

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ได้ศึกษาแนวทางแห่งความสำเร็จในเครือข่ายทางสังคม การสร้างเครือข่ายทางสังคม ปัญหา อุปสรรคในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์ บ้านดอนไถ่ดี ตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกะทู้มบง จังหวัดสมุทรสาคร โดยได้ใช้วิธีการถอดเทปการสนทนาแบบคำต่อคำ (Verbatim) จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสร้างข้อสรุปเพื่อวิเคราะห์ให้เห็นเป็นบริบทเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาสังคมเครือข่ายของผู้ประกอบการเบญจรงค์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลการศึกษา

จากการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่อง แนวทางแห่งความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไถ่ดี ตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกะทู้มบง จังหวัดสมุทรสาคร มีผลการศึกษาดังนี้

1. แนวทางแห่งความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไถ่ดี ตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกะทู้มบง จังหวัดสมุทรสาคร

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 4 กลุ่ม ทำให้แบ่งแนวทางการความสำเร็จได้ดังนี้

1.1) กลุ่มคนที่เข้ามาซื้อเครื่องเบญจรงค์ ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก เนื่องจากตัวผู้ประกอบการมีความ

สัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า ยกตัวอย่างเช่น ในหมู่บ้านดอนไถ่ดีจะมีผู้ประกอบการทั้งหมด 5 หลังคาเรือน โดยแต่ละหลังคาเรือนนั้น จะมีตลาดขายของเครื่องเบญจรงค์ที่ต่างกันออกไป โดยผู้ประกอบการได้มีการแนะนำสินค้าต่างๆและราคาตามที่ลูกค้าต้องการ โดยไม่มีการบังคับให้ลูกค้าซื้อสินค้า มีการสอนทำเครื่องเบญจรงค์และสามารถที่จะออกขายได้ตามที่ลูกค้าต้องการ ทำให้ลูกค้าเกิดความเชื่อใจ ความไว้วางใจและความประทับใจในสินค้ารวมทั้งประทับใจผู้ประกอบการ จากนั้นลูกค้าจึงกลายเป็นผู้บอกต่อ กระจายข้อมูลสินค้าและการบริการ ให้กับเราโดยปริยาย

1.2) กลุ่มคนที่เข้ามาเรียนรู้วิธีการทำเครื่องเบญจรงค์ กลุ่มนี้ไม่ประสบความสำเร็จตามที่ผู้ประกอบการคาดหวัง

เนื่องจาก การทำเครื่องเบญจรงค์เป็นงานทางด้านศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน มีความประณีตและความละเอียดอ่อนข้างสูง ผู้ที่ทำเครื่องเบญจรงค์ต้องใช้ความพยายาม ความอดทนและความละเอียดอย่างมาก ยกตัวอย่างเช่น มีผู้ที่มาเรียนรู้วิธีการทำเครื่องเบญจรงค์คนหนึ่ง เข้ามาเรียนเริ่มต้นด้วยการเลือกเครื่องปั้นขาวเนื้อดี แล้วนำมาเขียนลาย และลงสี 4-5 วัน ระยะแรกมีความตั้งใจสูงมาก แต่พอหลังจากการปั้นเครื่องเบญจรงค์แล้วและได้ทำการเขียนลายเครื่องเบญจรงค์นั้นผู้ที่เข้ามาเรียนไม่มีความอดทนมากพอเนื่องจากลายที่เขียนนั้นต้องมีความละเอียดสูงมาก จึงทำให้ผู้ที่เข้ามาเรียนไม่กลับมาเรียนรู้วิธีการทำเครื่องเบญจรงค์อีกเลย

1.3) กลุ่มของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก เนื่องจากในปี 2554 สำนักงานพัฒนาชุมชน

อำเภอกระทุมแบน ได้ส่งผลงานของกลุ่มหมู่บ้านเข้าประกวด และได้รับรางวัลหมู่บ้านหัตถกรรมดีเด่นของหม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร ทำให้หมู่บ้านเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น จนได้รับคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP (OTOP Village Champion: OVC) และหมู่บ้าน OVC เฉลิมพระเกียรติ ฯ ของกรมการพัฒนาชุมชน จึงทำให้เป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงมาจนถึงปัจจุบันนี้

1.4) เพื่อน/เครือข่าย เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ธุรกิจประสบความสำเร็จในระยะแรก เนื่องจากเกิดจากการร่วมมือร่วม

ใจกันที่จะเรียนรู้วิธีการทำเครื่องเบญจรงค์และเป็นส่วนที่ช่วยบอกปากต่อปากในความโดดเด่นของเครื่องเบญจรงค์ ตัวอย่างเช่น เครือญาติของผู้ประกอบการก็เป็นส่วนสำคัญ ในการประชาสัมพันธ์สินค้า ให้กับกลุ่มคนในอำเภอทุ่งกระแบนจังหวัดสมุทรสาครและเพื่อนร่วมงาน จึงส่งเสริมให้เกิดการกระจายทั้งงานและทั้งรายได้โดยทั่วถึงกัน

2. ปัญหา อุปสรรคและแนวทางของการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไถ่ดี ตำบล

ดอนไถ่ดี อำเภอกระทุมแบน จังหวัดสมุทรสาคร

2.1) ปัญหา อุปสรรคของการสร้างเครือข่ายทางสังคม

ปัญหาในการสร้างเครือข่ายทางสังคมกับกลุ่มคนที่เข้ามาเรียนรู้วิธีการทำเครื่องเบญจรงค์พบว่าการทำเครื่องเบญจรงค์เป็นงานศิลปะหัตถกรรม มีความประณีตและละเอียดอ่อน อาทิเช่น การปั้น, การลงลวดลาย, การเขียนลายและการลงสี เป็นต้น โดยกลุ่มคนที่เข้ามาเรียนรู้วิธีการทำเครื่องเบญจรงค์ต้องใช้ความอดทน มีใจรักและมีความชอบในงานศิลปะหัตถกรรม หากไม่มีความตั้งใจที่จะเรียนรู้จริงหรือไม่มีความพยายามมากพอ จะทำให้เกิดความท้อแท้และล้มเลิกที่จะทำเครื่องเบญจรงค์ในที่สุด

2.2) แนวทางของการสร้างเครือข่ายทางสังคม

ผู้ประกอบการจึงต้องพูดโน้มน้าวใจ ให้กับผู้ที่เข้ามาเรียนรู้วิธีการทำเครื่องเบญจรงค์ มีกำลังใจ มีความพยายาม มีความตั้งใจและมีความอดทนที่จะเรียนรู้วิธีการทำเครื่องเบญจรงค์ให้ประสบความสำเร็จ เพื่อที่จะอนุรักษ์การทำเครื่องเบญจรงค์ให้เป็นอัตลักษณ์ของหมู่บ้านดอนไถ่ดี ตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกระทุมแบน จังหวัดสมุทรสาครต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางแห่งความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไถ่ดี ตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกระทุมแบน จังหวัดสมุทรสาคร เมื่อพิจารณาผลการศึกษาประกอบด้วยแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ที่นำมาอ้างอิงในการศึกษาพบว่า มีประเด็นน่าสนใจที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. แนวทางแห่งความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไถ่ดี ตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกระทุมแบน จังหวัดสมุทรสาคร

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางแห่งความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไถ่ดี ตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกระทุมแบน จังหวัดสมุทรสาคร และพิจารณาผลการศึกษาประกอบด้วยแนวคิดทฤษฎี ที่นำมาอ้างอิงในการศึกษาพบว่า มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

1.1) ความสัมพันธ์ที่กระหว่างกลุ่มคนที่เข้ามาซื้อเครื่องเบญจรงค์กับผู้ประกอบการ มีความจริงใจต่อลูกค้า มีคำแนะนำที่ดี มีการเอาใจใส่จากผู้ประกอบการและให้ความสำคัญกับลูกค้าเป็นหลัก สังเกตได้จากการที่ผู้ประกอบการได้มีการแนะนำสินค้าต่างๆและราคาตามที่ลูกค้าต้องการ โดยไม่มีการบังคับให้ลูกค้าซื้อสินค้า มีการสอนทำเครื่องเบญจรงค์และสามารถที่จะออกฉายได้ตามที่ลูกค้าต้องการ ทำให้ลูกค้าเกิดความเชื่อใจ ความไว้วางใจและความประทับใจในสินค้ารวมทั้งประทับใจผู้ประกอบการ ทำให้เกิดการบอกต่อปากต่อปาก เป็นการตอบแทนให้กับผู้ประกอบการ

1.2) ความสามัคคีระหว่างกลุ่มผู้ประกอบการกับกลุ่มของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ได้มีการร่วมมือร่วมใจกันที่คอยช่วยเหลือจากกลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ โดยมีการประชาสัมพันธ์จากสื่อต่างๆ ตัวอย่างเช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร โทรทัศน์ วิทยุ สื่อแบบออนไลน์ เป็นต้น โดยสินค้าของผู้ประกอบการได้รับรางวัล OTOP ระดับ 5 ดาว จนทำให้ผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไถ่ดีประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก จนเป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงมาจนถึงปัจจุบันนี้

1.3) กระบวนการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ ผู้ประกอบการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในเครือข่ายทุกคนหรือบุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการแบ่งปันภูมิปัญญาในการทำเครื่องเบญจรงค์ โดยผู้ประกอบการเอง มีความตั้งใจและเอาใจใส่ที่จะถ่ายทอดภูมิปัญญาการทำเครื่องเบญจรงค์นี้ไปสู่กลุ่มบุคคลที่เข้ามาเรียนรู้ เนื่องจากผู้ประกอบการต้องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาการทำเครื่องเบญจรงค์ไว้ไม่ให้สูญหายไปตามกาลเวลา

1.4) การบริหารจัดการเครือข่ายที่ดี ผู้ประกอบการมีการติดต่อสื่อสารกับเครือข่ายทุกคนที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามและประเมินผล เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไขและทำให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ยกตัวอย่างเช่น การพูดคุยกันตลอดเวลาระหว่างผู้ประกอบการด้วยกันเพื่อพัฒนาและแก้ไขสินค้าอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้เครื่องเบญจรงค์บ้านดอนไถ่ดี เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้นและสามารถกระจายขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศได้อย่างสวยงาม

2. ปัญหา อุปสรรคของการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไถ่ดี ตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ปัญหาของการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไถ่ดีนั้น โดยส่วนใหญ่เป็นปัญหาจากภายนอกของผู้ประกอบการ ไม่ใช่ปัญหาภายในตัวของผู้ประกอบการ จากการศึกษาทำให้พบว่า ตัวผู้ประกอบการนั้นมีมนุษยสัมพันธ์อันดี กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับทุกกลุ่มที่เข้ามาติดต่อด้วย ยกตัวอย่างเช่น ตัวของผู้ประกอบการเองมีความตั้งใจและเอาใจใส่ที่จะถ่ายทอดภูมิปัญญาการทำเครื่องเบญจรงค์นี้ไปสู่บุคคลอื่น โดยผู้ที่เข้ามาเรียนรู้วิธีการทำเครื่องเบญจรงค์บางกลุ่มนั้นมักจะไม่มี ความตั้งใจที่จะเรียนรู้หรือไม่มี ความพยายามมากพอ เนื่องจากเป็นงานศิลปะที่ กระทบเป็นงานที่มีความประณีตและละเอียดอ่อนสูงทำให้เกิดความท้อแท้และล้มเลิกที่จะทำเครื่องเบญจรงค์ในที่สุดจึงทำให้มีบุคคลที่จะเข้ามาสืบทอดภูมิปัญญานี้น้อยลง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางแห่งความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการเบญจรงค์บ้านดอนไถ่ดี ตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ทำให้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรจัดตั้งกลุ่มคนที่มีความรู้และมีความชำนาญในวิธีการทำเครื่องเบญจรงค์โดยถ่ายทอดวิชาความรู้ตาม

สถานที่ศึกษาหรือหน่วยงานต่างๆที่สนใจเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้เข้าใจ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และเป็นการสร้างเครือข่ายทางสังคมอย่างต่อเนื่อง

2. ควรรอนุรักษ์ภูมิปัญญาในการทำเครื่องเบญจรงค์บ้านคอนไก่อดีเพื่อเป็นการส่งเสริม
รายได้และสร้างความ

ภาคภูมิใจให้กับคนในหมู่บ้านคอนไก่อดี ตำบลคอนไก่อดี อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครเพื่อ
ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญในการสืบทอดงานศิลปหัตถกรรมชิ้นนี้ให้ลูกหลานต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในด้านการตลาดในกลุ่มลูกค้าที่เป็นชาวต่างประเทศ เพื่อเป็น
แนวทางในการพัฒนาสินค้ารวมถึงความต้องการของลูกค้าที่เป็นชาวต่างประเทศ ในการขยายฐาน
ลูกค้าและเป็นการสร้างเครือข่ายทางสังคมกลุ่มให้เพิ่มขึ้นอีกด้วย

บรรณานุกรม

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2554). การจัดการเครือข่าย: กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูป
การศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท ชัคเชสมีเดีย จำกัด.
- คณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติ. (2554). คู่มือหลักเกณฑ์มาตรฐานการ
คัดเลือกผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ กลุ่มสินค้าที่ผลิตโดยชุมชน. กรุงเทพฯ:
ชลเย็น หงส์ไพศาลวิวัฒน์. (2556). คุณลักษณะของผู้ประกอบการในธุรกิจการผลิต การจัดทำหน้า
และการบริการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ชาติชาย ณ เชียงใหม่. (2555). การบริหารพัฒนาชนบทเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน.
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ : กรุงเทพฯ.
- ชินสักสุวรรณ อัจฉริย , (2557). ตลาดและเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่ทางวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์
คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยทักษิณ
- รุจเรขา วิทยาอุทกกุล, (2555). การวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคมกับงานวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์.
วิทยานิพนธ์คณะวิทยาศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหิดล
- วิบูลย์ ลีสุวรรณ. (2557). ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน สืบค้นเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2558 ,จาก
http://www.baanjomjut.com/library_2/extension-3/evolution_of_thai_art/16.html
- ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม. (2555). หมู่บ้านเบญจรงค์คอนไก่อดี. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม
2558 ,จาก http://www.mculture.in.th/moc_new,2555
- สุธาวัลย์ ธรรมสังวาลย์. (2553). การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อสร้างภาพลักษณ์หมู่บ้านเบญจรงค์:
วิทยานิพนธ์คณะศิลปศาสตรมหาบัณฑิตปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2550). ทฤษฎีสังคมวิทยา เนื้อหาและแนวการใช้ประโยชน์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร. (2556). หมู่บ้านดอนไถ่ดี จังหวัดสมุทรสาคร. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2558,จาก <http://samutsakhon.cdd.go.th/>

อเนก นาคะบุตร, (2555). สังคมเครือข่าย. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2558 ,จาก

<http://www.oppn.opp.go.th/nt/index.php/2012-10-04-03-08-49/2013-08-16-07-45-45.html>